

Notar til årsrekneskapen 2017

Norddal kommune - notat til rekneskapen 2017

Rekneskapsprinsipp

Kommunerekneskapen er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midlar som er tilgjengelege i året, og korleis disse er brukt. Inntekter og utgifter skal bokførast i samsvar med anordningsprinsippet, det vil seie at alle kjende utgifter og utbetalinger, kjende inntekter og innbetalinger som gjeld kommunen si drift gjennom året skal gå fram i drifts- eller investeringsrekneskapen.

Rekneskapen er avlagt i samsvar med god kommunal rekneskapskikk og i samsvar med KRS (Kommunal Rekneskapsstandarder) som er gitt ut av Foreningen for god kommunal rekneskapskikk (GKRS).

Norddal kommune sine omløpsmidler er vurdert etter lavaste verdis prinsipp av anskaffingskost og verkeleg verdi, så lagt det let seg gjere.

Rekneskapen for 2017 inneheld 12 månader med variabel lønn.

Fakturering av vesentlege inntekter for vatn, avløp og eigenbetalinger er periodisert til riktig rekneskapsår så langt som mogleg slik at inntekter tilhøyrande 2017 er rekneskapsført i 2017.

Note 1 Endring i arbeidskapital

BALANSE	01.01.2017	31.12.2017	Endring
2.1 Omløpsmidlar	65 269 471	88 422 454	23 152 983
2.3 Kortsiktig gjeld	29 232 102	33 439 839	4 207 736
Endring av arbeidskapital i balansen	36 037 369	54 982 616	18 945 247
Endring ubrukte lånemidler (+økning/-reduksjon)			0
Endring for avstemming mot drifts-/invest.rekneskap			18 945 247

DRIFTS- OG INVESTERINGSREKNESKAP

Anskaffing av midler

Inntekter driftsrekneskap	-216 541 274
Inntekter investeringsrekneskap	-7 670 155
Eksterne finansieringsinntekter	-4 643 487
Netto anskaffing	-228 854 916

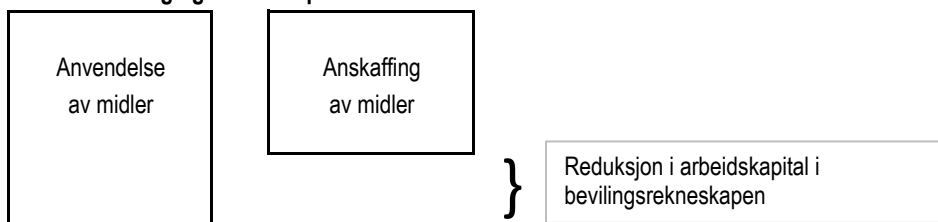
Anvendning av midler

Utgifter driftsrekneskap	201 093 186
Avskrivninger	-15 327 302
Utgifter investeringsrekneskap	7 186 062
Eksterne finansieringsutgifter drift	16 039 489
Eksterne finansieringsutgifter investering	915 234
Netto anvending	209 906 670

Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsrekneskap **-18 948 247**

Differanse mellom drift/investering og balanse **-3 000**

Bevilingsrekneskapen

Kommunane fører eit finansielt orientert rekneskap. Kommunerekneskapen skal vise all tilgang og anvending av midlar er difor arbeidskapitalorientert. Arbeidskapitalen er lik differansen mellom omløpsmidlar og kortsiktig gjeld, og seier noko om kommunen si emne til å dekkje sine forpliktelsar.

Norrdal kommune - notar til rekneskapsen 2017

Note 2 Ytingar til leiande personar og revisjon

Ytingar til leiande personer	2017	2016
Rådmann	910 000	882 426
Ordfører	795 889	743 061

Oppgitte beløp er eks. sosiale utgifter

Revisjon

Kommunen sin revisor er Kommunerevisjonsdistrikt 3 IKS. Revisjon omfattar rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag. I tillegg kjem utgifter til Sunnmøre Kontrollutvalssekretariat IKS.

Godtgjersle til revisjon	2017	2016
KomRev3 IKS	504 000	492 000
Sunnmøre Kontrollutvalssekretariat IKS	144 306	128 409

Norrdal kommune - notar til rekneskapen 2017

Note 3 Pensjonsforpliktingar

Etter § 13 i "Forskrift for årsrekneskap i kommuner", skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnader som er rekna utifrå langsiktige føresetnader om avkastning, lønnsvekst og G-regulering.

Bestemmelsane medfører at berekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er oppført i balansen som hhv. anleggsmidlar og langsiktig gjeld. Rekneskapsføring av pensjon gjev eit unntak frå dei grunnleggande prinsippa for kommunerekneskapen.

Norrdal kommune sine pensjonsforpliktingar vert i dag dekkja gjennom pensjonsavtalar med Kommunale Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK).

Pensjonsordninga omfattar alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon, samt AFP/tidlegpensjon og sikrar alders- og uførepensjon med samla pensjonsnivå på 66% saman med folketrygda. Pensjonane vert samordna med utbetaling frå NAV.

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik, pensjonsforpliktingar

Pensjonskostnad (F § 13-1 C)	KLP		SPK		SUM	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Netto pensjonskostnad	9 958 139	10 149 583	2 258 048	2 186 163	12 216 187	12 335 746
Administrasjonskostnad	746 724	726 476	69 136	64 987	815 860	791 463
Amortisert premieavvik	1 475 588	1 196 923	-31 074	-58 235	1 444 514	1 138 688
= Pensjonskostnad i rekneskapet	12 180 451	12 072 982	2 296 110	2 192 915	14 476 561	14 265 897

Premieavvik (F § 13-1 D, § 13-4 A/B)	KLP		SPK		SUM	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Netto pensjonskostnader	9 958 139	10 149 583	2 350 975	2 376 290	12 309 114	12 525 873
- Årets pensjonspremie	11 411 387	12 100 234	2 258 048	2 186 163	13 669 435	14 286 397
=Årets premieavvik	1 453 248	1 950 651	-92 927	-190 127	1 360 321	1 760 524

Pensjonsmidlar Pensjonsforpliktingar (F §13-1 og § 13-2)	KLP		SPK		SUM	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Brutto påløpte pensjonsforpliktelsar pr 31.12.	259 391 710	250 024 743	33 403 414	33 331 168	292 795 124	283 355 911
Pensjonsmidlar pr 31.12	221 723 062	204 891 537	23 629 559	23 995 951	245 352 621	228 887 488
Netto pensjonsforpliktingar pr 31.12	37 668 648	45 133 206	9 773 855	9 335 217	47 442 503	54 468 423

Eigenkapitalinnskott i KLP utgjør kr. 6.029.000 pr. 31.12.17

Netto pensjonsforplikting er den forholdsmessige del av noverdien av framtidige pensjonsutbetalingar opptent av dei tilsette på balansedagen og som ikkje er dekkja av innbetalt pensjonspremie og avkastning på desse (pensjonsmidlane).

Norddal kommune - notar til rekneskapen 2017

Note 4 Varige driftsmidler (anleggsmidler)

Anleggsgruppe	Avskr.per.	Eigedelar
Gruppe 1	5 år	EDB-utstyr, kontormaskiner og liknande
Gruppe 2	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar, utstyr, verktøy og transportmidler o.l.
Gruppe 3	20 år	Brannbilar, parkeringsplassar, tekniske anlegg (VAR), renseanl.pumpestasjonar o.l.
Gruppe 4	40 år	Bustadar, skular, barnehagar, idrettshallar, vegar og leidningsnett o.l.
Gruppe 5	50 år	Forr.bygg,lagerbygg, adm.bygg, sjukeheimar oa.inst, kulturbygg, brannstasjonar o.l.
Gruppe 6	Ingen	Tomter

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Gruppe 6	SUM
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivingsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	
Bokført verdi 01.01.17	1 967 397	8 936 504	15 569 329	251 531 770	105 466 639	28 561 803	412 033 442
Tilgang 2017	317 090	0	524 853	2 326 689	4 017 430	0	7 186 062
Avgang 2017							
Avskrivningar 2017	695 666	1 279 342	942 614	8 610 226	3 799 454	0	15 327 302
Bokført verdi 31.12.17	1 588 821	7 657 162	15 151 568	245 248 233	105 684 615	28 561 803	403 892 202

Note 5 Aksjar og andelar (finansielle anleggsmidler)

Note ok. 2017

Selskapet sitt namn	Eigardel selskapet	Eventuell marknads-verdi	Balanseført verdi 31.12.2017	Balanseført verdi 31.12.2016
Det Norske Teater AS	1 aksje		400	400
Fjordhagen AS	250 aksjar		25 000	25 000
Fjørå Vassverk LL	3 andelar		19 000	19 000
Hareid Fastlandsamband AS	5 aksjar		5 000	5 000
Kommunekraft AS	1 aksje		1 000	1 000
Vitafjord AS	150 aksjar		75 000	75 000
Muritunet AS	2620 aksjar		2 620 000	2 620 000
Møretre AS	1 aksje		500	500
Norddal Vassverk LL			15 000	15 000
Nordøyvegen AS	1 aksje		1 000	1 000
Norsk Fjordsenter AS	1250 aksjar		250 000	250 000
Norsk Skogindustri AS	110 aksjar		11 725	11 725
Storfjord Helsecenter AS	49 %		6 872 858	6 872 858
Storfjord Kulturhus AL	5 andelar		5 000	5 000
Storfjordsambandet AS	1 aksje		1 000	1 000
Sunnmørshallen AL	10 aksjar		0	0
Tafjord Kraft AS	4,275 %		17 100 000	17 100 000
Tafjord Vasslag LL	3 partar		7 000	7 000
Tresfjordbrua AS	1 aksje		0	0
Valldal Fjernvarme AS	96 %		3 660 000	3 660 000
Valldal Kailag AS	11 aksjar		20 300	20 300
Valldal Småbåteigarlag AL	1 andel		0	0
Vestnorsk Reiselivsmuseum AS	1 aksje		0	0
Ytterdal Nye Vassverk LL	5 partar		34 500	34 500
Stiftinga Skredsenter Tafjord			50 000	50 000
Åknes - Tafjord IKS	1,9 %		297 500	297 500
ÅRIM IKS	9,5 %		9 500	9 500
Kommunerevisjonsditrikt 3 IKS	7,7 %			
Sunnmøre Kontrollutvalsetr IKS	7,7 %			
IKA Møre og Romsdal IKS	1,1183 %			
Eigenkapitalinnskott KLP			6 029 000	4 576 543
Sum		0	37 110 283	35 657 826

konkurs 19.12.17

Det er ikkje seld finansielle anleggsmidler i 2017.

Norrdal kommune - notar til rekneskapen 2017

Note 6 Langsiktig gjeld

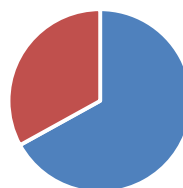
Norrdal kommune har denne lånegjelda pr. 31.12.17

Lånegjeld	Restgjeld 31.12.	Årlige avdrag	Rente type
Husbanken -135170587	0	65 000	P.t.
Husbanken -135267334	0	13 761	6
Husbanken -146262464	16 666	33 332	P.t.
Husbanken -14633298	1 480 000	80 000	P.t.
Husbanken -146338652	800 000	40 000	P.t.
Husbanken -146362173 annuitet	1 943 963	56 037	P.t.
Husbanken - 1463621731	2 000 000	0	P.t.
Sum lån til vidare utlån	6 240 629	288 130	

Kommunalbanken -20110439	6 038 360	548 960	Fast
Kommunalbanken -20080138	12 157 880	311 740	P.t.
Kommunalbanken -20100596	7 107 000	309 000	P.t.
Kommunalbanken -20100597	6 179 960	263 340	Grøn p.t.
Kommunalbanken -20110416	21 000 000	1 500 000	Fast
Kommunalbanken - 20110547	10 418 020	434 080	Fast
Kommunalbanken - 20120408	6 250 000	250 000	NIBOR
Kommunalbanken - 20120471	9 000 000	600 000	Grøn p.t.
Kommunalbanken - 20130103	10 948 240	437 940	NIBOR
Kommunalbanken - 20140108	6 081 500	229 500	NIBOR
KLP-Kommunekreditt 24591	14 350 000	1 025 000	Fast
KLP-Kommunekreditt 84610	0	57 693	NIBOR
Kommunalbanken - 20150432	15 487 120	0	P.t.
Kommunalbanken - 20150433	12 105 220	1 052 640	P.t.
Kommunalbanken - 20150434	16 578 000	921 000	P.t.
Kommunalbanken - 20150429	10 779 750	937 380	Fast
Kommunalbanken - 20150437	14 761 910	476 190	Fast
Kommunalbanken - 20160510			
Nytt lån 2016 avdragsfritt	29 048 270	0	P.t. bullet
KLP-Kommunekreditt 06431	0	286 668	NIBOR
KLP Landspensj.kasse 28125	0	165 519	P.t.
KLP Landspensj.kasse 84718	32 142 856	857 144	NIBOR
KLP Landspensj.kasse 83339	19 487 178	512 822	Fast
KLP Landspensj.kasse 28116	14 647 750	19 232	p.t.
Lån til investeringar	274 569 014	11 195 848	
Totalt	280 809 643	11 483 978	

	31.12.2017
Sum lån	280 809 643
Vedteke låneopptak	
Lån knytt til sjølvkost	10 250 000
Lån til vidare utlån	2 000 000
Lån til Fjernvarmeanlegg	6 250 000
Lån med rentekompensasjon	17 888 000
Lån med fastrente	92 762 066
Lån til andre investeringer	151 659 577

Fordeling flytande / fast rente

■ Lån med pt.rente ■ Lån med fastrente

Lån med pt.rente 67 %

Lån med fastrente 33 %

Note 7 Langsiktig gjeld - minimumsavdrag

Minimumsavdrag

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen bereknar minste tillatte avdrag, jfr. Kommuneloven §50 nr.7 ved å berekne minst tillatte avdrag på lån etter ein forenkla formel. Avskrivningane vert rekna som langsiktig gjeld dividert på sum anleggsmidler (jfr. Koml. §50, nr. 1 og 2) multiplisert med årets avskrivningar i driftsrekneskapen. Denne forenkla formelen gir eit minstekrav til avdrag som tilsvarar avskrivningar (kapitalslitet) på lånefinansierte anleggsmidler.

$$\text{Forenkla metode: } \frac{\text{Årets avskrivningar} \times \text{Lånegjeld pr 1.1 i rekneskapsåret}}{\text{Bokførte anleggsmidler pr 1.1. i rekneskapsåret (1)}} = \text{Kontrollgrense}$$

1) Bokførte anleggsmidler minus ikkje avskrivbare eigedelar t.d. tomteområder

Attståande løpetid for kommunen si samla gjeldsbyrde kan ikkje overstige den samla vekta levetida for kommunen sine anleggsmidler ved siste årsskiftet, jfr. Kommuneloven § 50, nr. 7

Sum avskrivningar 2017	15 327 302
Sum bokførte anleggsmidler pr 1.1.17	412 033 442
Ikkje avskrivbare eigedelar	28 561 803
Total lånegjeld	292 293 621
Lån til utlån og forskottering	6 528 760
Sum lånegjeld 1.1.17 etter fråtrekk	285 764 861

Forholdet mellom betalte avdrag og minimumsavdrag	2017	2016
Utgiftsførte avdrag i driftsrekneskapen	12 271 908	11 624 392
Berekna minimumsavdrag	11 421 977	10 686 026
Avvik	849 931	938 366
Kontrolltal	1,07	1,09

Eit kontrolltal større enn 1 betyr at kommunen betalar tilsvarande meir i avdrag enn det som vert vurdert å vere kapitalslitet på anleggsmidlane

Avdrag på lån til vidare utlån og forskotteringar

Mottatte avdrag på vidareutlån og forskotteringar skal uavkorta nyttast til nedbetaling av kommunen sine innlån. Eventuelle mottatte avdrag som ikkje er nytta til nedbetaling av gjeld skal avsettast til avdragsfond (bunde investeringsfond).

	2017	2016
Mottatte avdrag på startlån	288 130	504 833
Utgiftsførte avdrag i investeringsrekneskapen	-	-

Note 8 Kommunen sitt garantiansvar

Firma, organisasjon	Adresse	Garantiansvar		Forfall gar.ansvar
		31.12.2017	Andel	
Eidsdal Norddal Røde Kors	6215 Eidsdal	kr 130 737	100 %	29.03.2022
Storfjord Helsecenter AS	6210 Valldal	kr 27 874 520	100 %	24.07.2042
Muritunet AS	6210 Valldal	kr 13 934 263	47,9 %	24.07.2042
Sum garantiansvar		kr 41 939 520		

Garanti stilt overfor Storfjord Helsecenter AS er for lån på med lånesaldo på kr 27 874 520 pr. 31.12.17

Garanti stilt overfor Muritunet AS er avregnsa til 47,9% av lånesaldo kr. 29 090 320 pr. 31.12.17. Garantiansvar kr. 13 934 263.

Note 9 Andre vesentlege forpliktingar

Norddal kommune har ikkje kommunale føretak pr. 31.12.17

Kommunen er ansvarlig for ein del av gjeld i interkommunale samarbeid der kommunen har eigardelar.

Kommunen har følgjande eigarandelar i IKS:	Eigardel
Åknes Tafjord IKS	11,1 %
ÅRIM IKS	1,9 %
Kommunerevisjonsdistrikt 3 IKS	7,7 %
Sunnmøre Kontrollutvalsekreteriat IKS	7,7 %
IKA Møre og Romsdal IKS	1,2 %

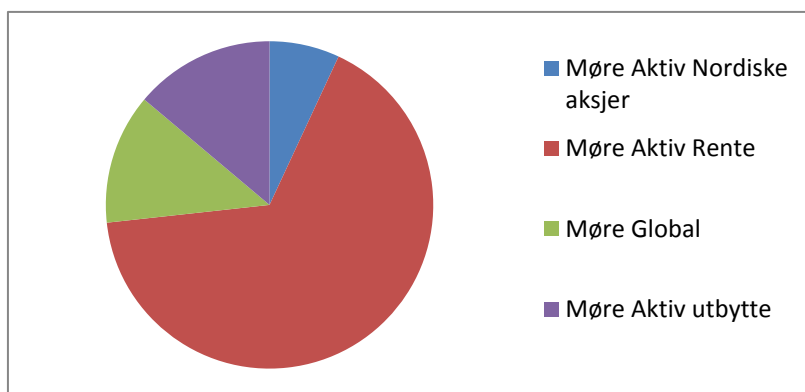
Gjennom kommunen sine eigardelar i IKS, heftar kommunen iht. lov om interkommunale selskap for ein del av selskapet sine forpliktingar. Selskapet sine kreditorar må først gjere sitt krav gjeldande overfor selskapet. Sjansen for at kommunen må innfri selskapet sine forpliktingar vert vurdert til å vere svært liten.

Norddal kommune - notat til rekneskapen 2017

Note 10 Finansielle egedelar og forplikningar vurdert til verkeleg verdi

Norddal kommune har plassert midlar i ei fondsportefølje som Sparbanken Møre Aktiv Forvaltning forvaltar. Portefølja er vurdert etter regnskapsforskrifta §8,6 (markedsbasert finansiell portefølje), der urealiserte gevinstar eller tap vert bokført i driftsrekneskapen.

Aktivaklasse	Andel	Markedsverdi		Avkastning
		31.12.2016	31.12.2017	
Møre Aktiv Nordiske aksjer	7 %	1 226 368	1 456 019	229 651
Møre Aktiv Rente	67 %	12 842 167	13 528 896	686 729
Møre Global	13 %	2 199 954	2 565 153	365 199
Møre Aktiv utbytte	14 %	2 283 658	2 765 734	482 076
Sum		18 552 147	20 315 802	1 763 655

Finansiell marknadsrisiko

I Kommuneloven § 52 nr. 3 går det fram at kommunen "skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall".

Kommunen sitt Finansreglement set grenser for kva ein skal rekne som vesentleg finansiell risiko, og dette må sjåast i samanheng med kommunen si emne til å bere risiko. I forarbeida til lova står det også at kravet om at ein ikkje skal eksponere kommunen for vesentleg finansiell riskiko må lesast strengt.

Eksisterande portefølje har stor spreiring når det gjeld fordeling i rente- og aksjefond, og portefølja kan klassifiserast i ei lav risikoklasse.

Med utgangspunkt i Finansreglementet, er ikkje kommunen eksponert for vesentleg finansiell risiko.

Norddal kommune - notat til rekneskapen 2017

Note 11 Avsetnader og bruk av fond

Jfr. forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner §5 nr. 6

Oppsummering fond	IB 01.01.17	Avsetnader	Bruk av fond drift	Bruk av fond investering	UB 31.12.17
Ubunde driftsfond	839 314	-	839 314		-
Bundne driftsfond	9 297 661	26 534 903	3 907 548		31 925 016
Ubundne investeringsfond	27 184 039		288 131	3 951 412	22 944 496
Bundne investeringsfond	501 613	3 963 750			4 465 363
Samla avsetnader og bruk av fond	37 822 627	30 498 653	5 034 993	3 951 412	59 334 875

Ubundne fond

Ubundne driftsfond (256)					
Rekneskapsskjema 1A	IB 01.01.17	Avsetnader	Bruk av fond		UB 31.12.17
Ubundne driftsfond	839 314		839 314		-
Opprinneleg budsjett		80 000	-		
Justert budsjett		1 935 858	2 390 000		

Ubundne investeringsfond (253)					
	IB 01.01.17	Avsetnader	Bruk av fond		UB 31.12.17
Ubunde investeringsfond	1 088 904				1 088 904
Elverksfondet	26 095 135		4 239 543		21 855 592
					-
Sum	27 184 039	-	4 239 543		22 944 496

Bundne fond

Bundne driftsfond (251)					
	IB 01.01.17	Avsetnader	Bruk av fond		UB 31.12.17
Sjølvkostfond VAR	2 311 488	1 865 563			4 177 051
Bunde fond feiing	138 242	83 707			221 949
Næringsfond	6 175 475	1 136 823	182 500		7 129 798
Kommunesamanslåing	-	19 609 608			19 609 608
Private gáver	210 365	118 639	37 574		291 430
Øvrige bundne driftsfond	462 090	33 090			495 180
Sum bundne driftsfond	7 187 537	22 847 430	220 074		31 925 016

Bundne investeringsfond (255)					
	IB 01.01.17	Avsetnader	Bruk av fond		UB 31.12.17
Skredovervaking Tafjord	230 267				230 267
Avsett tap formidlingslån	271 346				271 346
Felles digitaliseringsmidler Fjord komm	-	3 963 750			3 963 750
Sum	501 613	3 963 750	-		4 465 363

Norddal kommune - notar til rekneskapen 2017

Note 12 Strykingar

Dersom driftsregnskapet ved rekneskapsavslutningen viser seg å gi eit rekneskapsmessig meirforbruk, skal dette reduserast ved å :

1. Stryke eventuelle budsjetterte overføringer frå driftsrekneskapen til finansiering av utgifter i årets investeringsregnskap vedteke av kommunestyret sjølv.
2. Stryke eventuelle avsetningar til fond når disse har vore forutsett finansiert av årets eller tidlegare års løpande inntekter eller innbetalingar.
3. Stryke budsjettert inndekning av tidlegare års rekneskapsmessige meirforbruk når dette har vore forutsett finansiert av årets eller tidlegare års løpande inntekter eller innbetalingar.

Foretatte strykingar pr. 31.12.17	31.12.17
Bokført meirforbruk	kr 1 982 284
Delvis stryking av avsetting	kr 454 142
	kr 1 528 142

Note 13 Opplysningar om eigenkapitalkonti

Endring i rekneskapsprinsipp

Verknad av endring i rekneskapsprinsipp

Som ei følgje av endringar i rekneskapsforskrifta , er verknad av endring i rekneskapsprinsipp i 2007 og tidlegare, som er rekneskapsført mot likviditetsreserven, ført over til eigne eigenkapitalkontoar for endring av regnskapsprinsipp. Tilsvarande er verknad av at tilskotet til ressurskrevjande brukarar er lagt om frå 2008 ført mot konto for endring av regnskapsprinsipp.

Konto 25810001 Endring av rekneskapsprinsipp inneheld følgjande transaksjoner		
31.12.2008	Endring reknesk.prinsipp vedr. ressurskrevjande brukarar	2 109 000
31.12.2017	Utgående balanse	2 109 000

Rekneskapsmessig meirforbruk

Rekneskapsmessig meirforbruk skal dekkast inn i det år rekneskapen vert lagt fram eller i påfølgjande år. I særskilde tilfeller kan meirforbruket dekkast inn over ytterlegare to år og etter godkjenning frå fylkesmannen over inntil 10 år.

Posten rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk under eigenkapitalen i balansen er sett saman slik:

Rekneskapsår	Meirforbruk	Mindreforbruk
2012	766 697	
2013	3 581 823	
2014	875 216	
2015	-	751 960
2016	-	1 035 858
2017	1 528 142	
	6 751 878	1 787 818

Norddal kommune - notar til rekneskapen 2017

Note 14 Kapitalkonto

	DEBET		KREDIT
		Saldo (kapital) 01.01.2017	109 680 771
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler		Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	7 186 062
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	15 327 302	Oppskrivning fast eiendom/anlegg	
Nedskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler			
Salg aksjer/andeler		Kjøp av aksjer/andeler	
Nedskrivning aksjer/andeler		Oppskrivning av aksjer/andeler	
Avdrag på utlån - sosiale utlån		Utlån - sosiale utlån	
Avdrag på utlån - startlån	155 347	Utlån - formidlingslån	
Avdrag på utlån - etableringslån		Avdrag på eksterne lån	11 480 978
Avskrivning på utlån - andre utlån	-		
Bruk av lånemidler	-	Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	1 452 457
Endring pensjonsforpliktelser (økning)		Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	
Endring pensjonsmidler SPK	485 134	Endring pensjonsmidler SPK	
Endring pensjonsmidler KLP	9 366 967	Endring pensjonsmidler KLP	17 622 768
Endring pensjonsmidler andre selskap		Endring pensjonsmidler andre selskap	
Urealisert kurstap utenlandslån		Urealisert kursgevinst utenl.lån	
Balanse (kapital) 31.12.2017	122 088 286		
	147 423 036		147 423 036

Norddal kommune - notar til rekneskapen 2017

Note 15 - Investeringsprosjekt

Aktive investeringsprosjekt med restmidlar som er vedteke overført til 2018

Prosjekt	Rekneskap 2015	Rekneskap 2016	Rekneskap 2017	Sum 2015-2017	Budsj.midler overført 2018
Aktive anleggsinvesteringer					
Ikt investeringar	33 684	364 292	183 197	581 173	209 000
Eidsdal skule - forprosjekt				-	230 000
Rullestolrampe Norddal kyrkje				-	250 000
Legekontoret – medisinsk utstyr			240 977	240 977	59 000
Eidsdal oms.bustader - arb.miljøtiltak			21 373	21 373	279 000
Forprosjekt ombygging oms.bustader			-	-	450 000
VTS lukka skap antibiotika			-	-	100 000
Hjellevegen			97 062	97 062	603 000
Flaumskade			278 106	278 106	420 000
Vassverk utbygging	168 599		23 999	192 598	1 912 000
Muribugen			-	-	250 000
Regulering Omenås bustadfelt				-	150 000
Tettstadutvikling				-	936 000
Brannbil			459 883	459 883	240 000
VTS og oms.bustader – IKT kabling		546 467		546 467	454 000
Sum	202 283	910 759	1 304 597	2 417 639	4 421 000

Note 16 Sjølvkost

Gebyrfinansierte selvkosttjenester Etterkalkyle 2017

Norddal kommune har utarbeidet etterkalkyle for betalingstjenester i henhold til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, KMD, feb. 2014). Kommunen benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som eksemplet under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

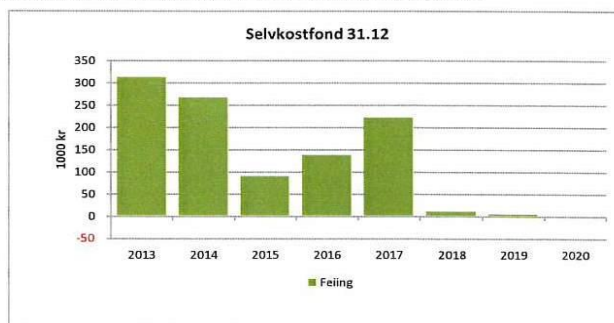
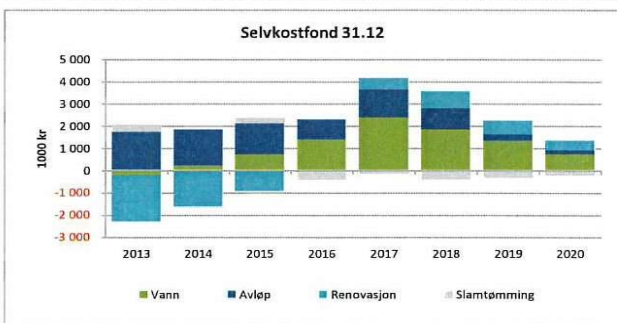
Forskjeller mellom kommunens regnskap og selvkostregnskapet	Regnskapsresultat	Selvkostkalkyle
Gebyrinntekter	8 800 000	8 800 000
Øvrige driftsinntekter	20 000	20 000
Driftsinntekter	8 820 000	8 820 000
Direkte driftsutgifter	5 700 000	5 700 000
Avskrivningskostnad	1 750 000	1 580 000
Kalkulatorisk rente	0	1 140 000
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	240 000
Driftskostnader	7 450 000	8 660 000
Resultat	1 370 000	160 000

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Ved beregning av kalkulatoriske avskrivninger skal det i selvkostberegningene gjøres fratrukk av fremmedfinansiering. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2017 var denne lik 1,980 %.

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i selvkostgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2017 i sin helhet være disponert innen 2022.

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen også utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylene gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser. Ved budsjettering er det en rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetning om minst mulig svingninger i de kommunale gebyrene.

Norddal kommune - notar til rekneskapen 2017

Note 16 Sjølvkost - Samla etterkalkyle 2017 pr. gebyrområde

Etterkalkyle sjølvkost 2017	Vatn	Avløp	Renovasjon	Sum
Gebyrinntekter	2 148 358	800 820	2 682 114	5 631 292
Øvrige driftsinntekter	14 711	-	640	15 351
Driftsinntekter	2 163 069	800 820	2 682 754	5 646 643
Direkte driftsutgifter	647 381	130 410	2 019 488	2 797 279
Avskrivingskostnad	267 203	150 380	4 752	422 335
Kalkulatorisk rente (1,98)	149 833	72 933	141	222 907
Indirekte netto driftsutgifter	153 411	102 631	87 081	343 123
Driftskostnader	1 217 828	456 354	2 111 462	3 785 644
Resultat	945 241	344 466	571 292	1 860 999
Kostnadsdekning i %				
Sjølvkostfond/fremførbart underskot 01.01	1 404 367	907 123	-58 469	2 253 021
+avsetning / -bruk av sjølvkostfond	945 241	344 466	571 292	1 860 999
+/- kalkulerte renter sjølvkostfond 1,98)	37 164	21 371	4 498	63 033
Sjølvkostfond/fremførbart underskot 31.12	2 386 772	1 272 960	517 321	4 177 053

Etterkalkyle sjølvkost 2017	Feiing	Slam		Sum
Gebyrinntekter	275 905	593 497		869 402
Øvrige driftsinntekter	-	-		-
Driftsinntekter	275 905	593 497	-	869 402
Direkte driftsutgifter	155 012	340 292		495 304
Avskrivingskostnad		7 560		7 560
Kalkulatorisk rente (1,98)		2 282		2 282
Indirekte netto driftsutgifter	40 717	30 401		71 118
Driftskostnader	195 729	380 535	-	576 264
Resultat	80 176	212 962	-	293 138
Kostnadsdekning i %				
Sjølvkostfond/fremførbart underskot 01.01	138 242	-346 634		-208 392
+avsetning / -bruk av sjølvkostfond	80 176	212 963		293 139
+/- kalkulerte renter sjølvkostfond 1,98)	3 531	-4 755		-1 224
Sjølvkostfond/fremførbart underskot 31.12	221 949	-138 426	-	83 523

Note 17 Usikre forpliktingar og hendelsar etter balansedagen

Det har ikkje inntreft hendelsar etter balansedag 31.12.17 som vedrører driftsrekneskapen for 2017, og all informasjon som påverkar rekneskapsbrukarane si emne til å foreta korrekte vurderingar og beslutningar skal vere avgitt.